

Előfizetési árak:

Egész évre ... K 10.—
Félévre ... K 5.—
Negyedévre ... K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca

Telefon - szám: 37

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendőek.

A nyitl-tér sora 1.- korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Közigazgatási reform.

Az újságokban rövid hírek jelennek meg arról, hogy a belügyminiszteriumban elkészült a városokra vonatkozó törvényjavaslat és azt véleménynyadás céljából a főispánnak szét is küldték. A városi közigazgatás reformja régi kívánsága a városilakosoknak és mikor reformról van szó, mindenki azt hiszi, hogy az új törvénynek célja ellentétel mindama visszahozásokat, amelyek a városi közigazgatás terén ma oly ottlónosak. Mert mi a baja a mai városi önkormányzatnak? Két korszak rágodik léterén. Az egyik, hogy a virilizmus és a szükkörű választójog folytán nincs kapcsolata a lakosság széles rétegeivel, másrészt a kormánnyal szemben teljesen feleletlen; az autonómia csak névleges és a városi hatóságok intézkedéseit a kormány tetszése szerint változtathatja meg. Elzárkozás felfelé és függőség felfelé, ez a mai városi közigazgatás igazi képe. Ha tehát reformról van szó, mindenki első sorban arra gondol, hogy beeresztik az alsóbb néposztályokat a városi alkotmány sáncába és függetlenné teszik a kormánnyal szemben.

A törvényjavaslat alapelveit közzetett ismertető-ekből arról győződhetünk meg, hogy mindennek az ellenkezője fog megvalósulni. A városi képviselőtestületek összeállítása meg fog változni ugyan, de ez a változás igen szükkörű lesz és a jelenlegi állapottal szemben nagyon kevés különbséget mutat. Eddig ugyanis a városi képviselőtestületek fele része a virilizmusból került ki, másik fele pedig az országgyűlési képviselőválasztók választották. Ezzentel a virilizmusból a szükkörű választójog alapján a városi képviselőtestületi tagok, hanem az összes szavazók fogják őket a legtöbb adót fizető sorból választani.

Szóval azt a rendszert általánosítják az egész országra, amely most Budapesten fennáll. Az új választójogi törvény oly szüken terjeszti ki a választási jogosultságot, hogy üdvös változások töle egyáltalán nem várhatók. A választók számának szaporítása csak annyiban fog megtörténni, hogy a törvény összes függő elemeket hivatalból veszi be a választói névjegyzékbe. Már pedig nyilvánvaló, hogy a függő elemek, különösen a hivatalnokok száma a városokban a legnagyobb és azért a kiterjesztettnek csufolt választójog a kormánynak még nagyobb hatalmat fog adni, mint az eddigi. Hogy a virilizmusból a fizetett adó sorrendében, hanem választás útján fognak bekerülni, ebben szintén nem lehet vívmányt látni. Budapesten ez így van már negyven év óta és a virilizmusnak káros hatása ép úgy észlelhető, mint a többi városokban. Az a tény, hogy a választóközönség a jelöltek egy bizonyos számához kötve van, kizárja azt, hogy a népakarat szabadon nyilvánulhasson meg.

A felfelé való függőség fokozott mértékben súlyosodik az által, hogy a városi polgármesternek királyi megerősítés nélkül hivatalait el nem foglalhatják és hogy a tisztikar jelentékeny részét a belügyminiszter fogja ki nevezni. A városi hatóságokat igazán nem lehet megvádolni azzal, hogy tulságosan egyenes lenne a hátgerincük. Hiszen látjuk, hogy éppen a legnagyobb városok rendszerint a mindenkori kormánynak legpontosabb bizalomszállítói. De kétségtelen, hogy ez a megerősítési és kinevezési rendszer a független tisztviselők utolsó példányait is ki fogja irtani.

Ezzel szemben homályos nyilatkozatok voltak a

közvéleményben arról, hogy a városi képviselőtestületek autonómiáját ki fogják lágtítani. Valóban kíváncsiak vagyunk, hogy mily fából való vaskarika lesz ez a kiterjesztett autonómia. Az oly városi közigazgatás, amelyből a nép ki van zárva és mellyel a kormány korlátlanul rendelkezik, még papíron kiterjesztett hatáskör mellett is képtelen minden szabadabb működésre. A városi képviselőtestület ugyanolyan lesz, mint a magyar parlament, amelynek látszólag teljesen szabad törvényalkotási joga van, de mégis mindig azt muszáj neki megcsinálni, amit felülről parancsolnak.

A parlament függetlenségének eltörlése után most a vármegyei és városi autonómia megsemmisítése következik. Utban vagyunk. Nem sokára megérkezünk az öszmonarchiába.

Politikai hét

Abony, szeptember 6.

"Harminc nemes Budára tart!" Szavaltuk és szavalják most is az iskolákban a hazafias verset. Nosza, a munkapárt harminc, hanem negyven nemessével, azaz negyven izmos képviselőjével gyűlik meg az ellenzék baja hamarosan. Negyven tette kész, alkotni, teremteni vágyó mungó feltette magában, hogy nem eszik, nem alszik, amíg az ellenzék valamennyi tagját agyon nem boxolja. S mindezt miért? Azért, mert ők is munkálkodni akarnak a — hazáért. Eddig ugyanis a Mátyás király lustáinak szerepét töltötték be a képviselőházban. Most már szükség lesz az agyára, akarjuk mondani az agyára. Agygyal hadd dolgozzék csak Tisza. Agyarral, vad támadó karral majd ez az arany ifjuság fog dolgozni. Ugy-e bár, szép munka lesz ez? A vadkan is agyarral dolgozik, ha támad. Örvendj hazám! Megmentenek a munkapárt lelkes ifjai, mert letiporják az ellenzöket egyszálig.

Több vigasztaló van gr. Andrássy vállalkozásában, aki jövő vasárnap bontja ki a 67-es elleuzék zászlaját. Egész ország

néz az elé a nemes vállalkozás elő a legnagyobb érdeklődéssel. Mindenki látja, hogy a politika poshadt vizét le kell már csapolni. Friss, egészséges tiszta vizet, a becsületes törekvések italát kell eljuttatni a nemzethez. Erősnek, alkotmánytörő, a Bécs előtt való farkesóválás nem lehet az az eszköz, amellyel egy nemzet ügyeinek intézését sokáig lehessen csinálni. Belátja ezt a munkapárt is, amelynek jobbjai siettek leinteni a birkozásra gyürköző fono gyerekeket. A hirhede negyven ifjut. Béke megértés az az irány, amely felé ők is haladni akarnak.

De hát van e egyszerűbb valami, mint ezt megvalósítani? Álljanak elő azzal: mit adhatnak a tisztességes béko, a régtől várt megértés megvalósításáért? Mutassák meg, hogy nem az eszeveszett eszközökkel dolgozó párturalom minden áron való fenntartása az egyetlen céljuk, hanem a haza java. Oh, milyen nagy lenne akkor Tisza nem csupán a pártja, hanem a nemzet szemében is, ha ezért a legnagyobb jóért, a parlamenti békeért áldozatot tudna hozni! Ne csak emlegessék uton-utfélen, hogy nekik béke kell, hanem teremtsék is meg azt a sok fektelen rombolás után. Félnek, hogy visszautasítás lesz a részük? Nem hiszszük, mert az ellenzék sokkal inkább szereti a hazát, mint sem gyűlöli ellenségeit. Cselekedni kell. Már nagyon régen ütött a cselekvés órája.

Községi ügyek

Közgyűlés.

Abony.

Pénteken közgyűlést tartott képviselő testületünk Mészáros István h. biró elnöklete alatt. A közgyűlés egyetlen tárgya a Szolai-ut mentén lévő használaton kívül hajtó darab út eladására vonatkozó bizottsági jelentés, mely szerint Palásti Pálné földje mellett elvonuló 518 □ öl területű útért 483 kor. 60 fill. Hegedüs György mellett elvonuló 618 □ darab utért 556 kor. 20 fill. vételár állapított meg.

Papp Péter főjegyző előadása szerint nevezettek — kik előzőleg 300—300 kor. vételárát ajánlottak föl — a megállapodást magukra nézve elfogadták, s a

mozgástel rajuk nézve azonnal jögerős. A közgyűlés a szokásos 30 nap közbe jöttével újból tartandó közgyűlés fogja a vételt effektuálni s jóváhagyás végett a törvényhatósághoz felterjesztetni.

Van még néhány ilyen hitangásban levő útunk, a minnek senki hasznát nem veszi, legfőképpen a szomszéd községek tanya-si lakói bitorolják, kívánatos volna ezeknek összeírása és értékesítés, valamint némely túl széles utaknak rendezése, melyekből szép pénzeket kapra a város egyéb szükségleteinek fedezésére.

Még erre alkalmaslag rátérünk.

Togó.

Színház.

Teljesen vége a nyári szezonnak. Az erősebb városi életben ilyenkor márfelszabadul a szalónokba múlt nyári virágkent ültötött naftalin, s helyet ad a mozgalmos életre való készülődésnek. A naftalin helyére bevonulnak a csodás raffinériával kevert illat vegyületek. A szürke és direct unalmasan rendezett sötétséget a divatosan kollektív „affektált felhőmály” váltja fel.

Ilyenkor kezdődik meg mindenütt a színi szezon. Ezúttal majdnem mi is nagy városi életet élünk, mert biz nálunk is meg kezdődött a szezon. Csak az a baj, hogy nálunk valamivel gyorsabban fejeződik be. Mi hamar meguntuk, mert nem szeretjük a nagy idényeket.

A vallás és közoktatásügyi miniszterium közvetlen fenntartása alatt álló Könyves staggione-ja látogatott el. Az abonyi közönség előtt már nem ismeretlen az ő neve. Tudjuk jól, hogy ki és merre van hazája. Amikor tehát a nálunk gyorsan előre haladó előszezonról beszámolunk, szükségesnek látjuk, hogy kissé a társulattal foglalkozzunk.

Pár év előtt amikor a miniszteriumban az olasz rendszerű staggione előadások eszméjét felvetették, tették ezt azzal a tendenciával, hogy az énekes darabok mellőzésével a vidéknek egy kis kulturát juttassanak. Azokon a helyeken tehát, ahol eddig részint az anyagi erő, részint pedig a más oldalról felvetett különböző, egyelőre majd nem leküzdhetetlen akadályok miatt új, irodalmi értékű, avagy szenzációs s az újdonság ingerével bíró darabok nem kerülhettek színi, most az államilag subvencionált staggione társulatokkal színi kerülhetnek.

Három staggione engedély adatott ki. A jelszó egyelőre a kulturmissió volt. Szabados és a Hidogvéghy staggione — nem bírva megküzdeni a feladattal — nem rég sajnos feloszlott. Megmaradt a Könyves staggione, mely nemcsak a vidéki közönség, hanem az illetékes fórum, a színház ügyeket vezető állami intendatura figyelmét is magára vonta óriási agilitásával annyira, hogy a legmelegebb hangú dícséretben és elismerésben részesült.

Szükségesnek tartottuk mindent elmondani, mert meggyőződésünk az, hogy ily társulat, ily vezetés nem szorul az abszolút vidéket jellemző, de szükséges bevezető gondosságra és kegyes pártfogásra. Ahol eddig kizárólag csak jóakarattal, kultúra érdekeiben történő gyengéd elnözéssel bíraltuk a darabokat, s az előadást, ott most hihetőleg nincs erre szükség. Könyves Jenő társulatával együtt elég erős arra, hogy a legfejlettebb kultur életű, nagy vidéki városok pártatlan kritikájával beszélhessünk róla.

A színrekerült és színre kerülő darabokat illetően le kell szögeznünk azt a tény, hogy úgy az utóbbi napokban bemutatott, mint a jövő heti műsorban előadásra kerülő darabok sokkal szerencsésebben választattak meg, mint az első egy-két előadáséi. Elismerjük, hogy Ohnet klasszikus színműve a „Vasgyáros” pl. maradandó és örökbecsű lehet. De ma már, amikor a régi, kissé ódon ízű romantikával szakít az új irány, amikor mindenütt és mindenben több a realizmus, s több hatást ér el, nem nagyon kell egy ilyen teljesen lejátszott darab. A tipikus „Magyar színház”-i darab a „Brezeda ur,” mely csak kizárólag Heltai fordításának szellemes és a pesti viszonyoknak megfelelő frappáns ötletek átültetésének köszönheti létét, Drégely „Az isteni szikra” c. nem nagyon sikerült komédia, éppen gerinctelenségünkön fogva olyan darabok, amelyek egy nagy szezonban Pesten pl. mint állandó jellegű műsor kísérő darabok reusálhatnak ugyan, de nem képviselnek semmi féle értéket, avagy irodalmi sensációt. Már pedig mi kulturát, irodalmat várunk. Ezek a darabok pedig csak profanizálják a szintiszta irodalmat.

Ezek leszámításával a többi darabok már kivétel nélkül értéket képviselnek. Ott van pl. Az Ördög, Rang és Mód, stb. s ott vannak a jövő heti darabok.

A társulatot illetően bő kell vallanunk, hogy szerencsésen vannak összeválogatva. Könyves Jenőről, az elismert régi művész emberről nem szólva, az eddigi darabok alapján Lengyel Józsa, Aranyosi Helén, Ungvári Mór és Alapi Nándor olyan együtttest, abszolút értéket képviselnek, hogy ezzel az öt emberrel a legnagyobb szerű követelményeknek megfelelő darabokat ki lehet hozni; a legkényesebb műzlistést is játszva elégitik ki. A társulat többi tagjait is szinte kis nőanszbeli képességek választják el egymástól. Maguknak megfelelő genro alakításokban pl. K. Székely Ilona, Havas Frida, főleg Szilágyi Aladár (Rang és Mód) és Margittay Gyula elsőrangúak. A rendezés pedig minden darabban külön kiemelendő. Művészi és öntudatos.

Az előadott darabok kifogástalanul mentek. Az az impressió, hogy ama darabok, ahol tulnyomóan a gondolatoktól lüktetően gyors, drámai cselekvények-ahol az intellectuellt, az intuitív megértést, szóval a komoly művészi meggyőzést kell kihozni, sokkal jobban mennek, mint pl. a bizonyos tekintetben könnyed, kevés meglatóképességet kívánó

bohózatok. Láttuk pl., hogy ment a „Vasgyáros”, „Ur és paraszt” (rang és mód) és „Az Ördög.”

A „Vasgyáros”-ban pl. Könyves Jenővel együtt, aki egyszerűen vitte magával a darabot, kivétel nélkül mindenki jó volt.

A „Brezeda Ur” e bohózatban elsőrangúak Margittay — Báró Lippay, Szilágyi — Brezedaja és Alapi természetes Dr Sándor alakításai. A hölgyek közül Lengyel Józsa főlényes játékkal, és mint minden darabban, raffinált izléssel összeállított tolettjeivel, Aranyosi Helén bájos stilszerűséggel tün-tek ki. Igen jó voltak Mátray Rózsi és Debrecenszki

Az „Isten Szikra” előadásából többet, mint a darab, a legjobb akarattal sem lehetett kihozni. Igazi színpadi alak volt természetével és remek öltözékeivel Székely Ilona, aki egyszerűségével és közvetlenségével lükt ki. Aranyosi Helén hihetetlen rutinjával Margittay, Alapi, Szilágyi és a többiek ambícióval megjátszott alakításaikkal tün-tek ki.

Remekül sikerült előadás volt „Az Ur és a Paraszt” színmű. A budapesti nemzeti színházban nemrég nagy sikerrel felújított Szigeti Józsefnek ez a darabja igazán sokkal nagyobb érdeklődésre tarthatott volna számot. Ilyen tökéletes jó előadást alig lehet látni, kár hogy a „Rang és Mód” címen ismeretes darabot eredeti címével adták. Ugy hiszük, ez tévesztette meg a közönséget. Három alakítás pártatlan volt. Szilágyi Bannay Gerő je és Lengyel Józsa Clarisse-ja. Mind a kettő typos. Kár, hogy az utóbbi a darab végen már ki esett szerepéből és kissé hideg volt. A harmadik Ungvár grófja volt, ez az alakítás meglepően hatott. Direct kabinnel alakítás volt. Margittay, Alapi, Debrecenszky igen jók voltak, s bájos a kis Mátray Rózsi Irma szerepében.

Fényesen sikerült darab volt a „Mumus”. Annyi kedvvel játszottak a színészek, hogy szinte hihetetlennek tetszett előttünk hogy most is alig van közönség. Igen kedves volt Székely Ilona és Aranyosi Helén, akik kifogyhatatlan derűvel vitték sikerre a darabot. Alapi Couturja a legtermészetesebb, minden póztól ment közvetlen jó alakítás, Ungvári, Mátray Rózsi, Debrecenszky nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

A Mongodin ur felesége a többi előadáshoz hasonlóan ment. A legszöb és legsikerültebb Molnár Ferenc Ördög darabja volt. Annyira ismerték ezt a darabot a művészek és a közönség, hogy élvezet volt az előadás. Itt jellemző, hogy minden egyes szerepet meg kell játszani. Itt nem segít csupán a rendezés, itt játszani kell. Könyves e címszerepben pl. egyike a vidék legjobb ördögének. Annyi megértéssel, intelligenciával, művészi mimikával igazán nem játszathatik mindenki. Végtelen discret, abszolút főlényes művész ember. Mindent kihozott. Az est sikere, az övé volt.

Méltó partnerei Aranyosi Helén Jolán szerepében, Lengyel Józsa Solyem Czikával, akik művészi tökélyre emelték a darabot. Havas Frida, Ungvári, Szilágyi s a többiek a megszokott jók voltak.

A többi előadásról a jövő számunkban referálunk. Reméljük azonban, hogy a közönség is kissé nagyobb érdeklődéssel fogja a színházattal felkeresni, mert ilyen viszonyok mellett igazán nem volna jogunk cultur propagandákra célozgatnunk.

S. S.

Heti műsor: Vasárnap d. u. Ur és paraszt, este: Czigány. Hétfőn este: Képzelt beteg. Kedden este: Relytélyes ember. Szor-dán este: Bonn az erdőben (utolsó előadás)

Mi ujság?

— **Eljegyzés.** Pick Lippót, Pick Ignác és fia gabonakereskedő cég beltagja Abonyból eljegyezte Fischer Sándor bájos leányát Arankát Ceglédről.

— **Nyugtázás.** Kelemen László ur a népünnepély alkalomával a tüzoltó testület tagjait szíves volt díjtalanul megvendé-gegni, miért is ezúton mondok köszönetet. Temesközty Gerzson főparancsnok.

— **Sport.** A múlt vasárnap délután az Ifjusági Dalkör footballesapata kettős mérkőzést tartott a Szolnoki Máv. és a Szolnoki Ujvárosi Club csapatával. Az eredmény mindkét csapattal szemben 1:0 végződött a szolnokiak javára Bíró Havas Antal és Bulyáki volt. Ma délután a Szolnoki Hunyady Sport Club csapatával mérkőznek footbalistáink.

— **Halálozás.** Bán Sándorné szül. Katona Lidia, szasz betegség után 44 éves korában 4 én kisenvedett. Az elhunytat, férje és három gyermeke gyászolja. Temetése 5-én nagy részvétellel ment végbe.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejt-hetetlen leányom temetése alkal-mával részvétükkel megliszteltek, Ezúton mondok hálás köszönetet. Özv. Lisszauer Sámuelné.

— **A moziban** ma délu-tán és este **A démon** című 3 felvonásos dráma kerül bemutatás-ra. A műsor többi része is a legszenzációsabb képekből van összeállítva, melyből kiemeljük **Az aglegény álma** című 2 felvonásos vígjátékot. Hétfőn elit előadás lesz este fél 7 és fél 9 órakor.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejt-hetetlen feleségem, illetve édes anyám elhunytá alkalmával irán-tunk részvétet tanúsítottak, ezúton fogadják hálás köszönetünket.

Bán Sándor és gyermekei.

— **Felakasztotta ma-gát.** Szomorú véget vetett fiatal életének Csajbók András kereskedősegéd. Csütörtökön délelőtt mikor az üzletben nem volt dol-ga felment a padlásra és egy esomó kőcczula gerendára kötöt-te fel magát. Az öngyilkosságot csak délben vették észre, amikor az ebédhez keresték. Gyorsan le-vágták a kötelekről és elszigetelni kezdték de segíteni nem lehetett rajta, mert már akkorra megfu-ladt. Tettének okát még eddig

nem lehetett kideríteni, mert semmiféle írást sem hagyott hátra. Annyi azonban bizonyos, hogy előre megfontolt szándékkal követte el az öngyilkosságot, mert az utolsó napokban idegesen viselkedett és annélkül, hogy főnökének felmondott volna, levelet írt egy kollegájának, hogy 5 én Havas Ignác üzletébe helyette beléphet. A szerencsétlen tettemét a szülei, kiknek egyetlen gyermekük volt s a kit főnöke Havas Ignác kereskedő szolid szorgalmas magaviselete miatt nagyon kedvelt haza szállították Szolnokra.

— **Gyermekek tuberkulózisa.** Azelőtt a tuberkuloist a felnőttok betegségének tekintették. A tuberkulózis bacillusának fölfedezése óta bebizonyult, hogy a városi proletáriatusnál a tuberkulózis — gyermekbetegség. A fertőzés lehetősége természetesen a szervezet ellenálló képessége szerint különböző és itt a külső körülmények, különösen az anyagi viszonyok, nem kevésbé az alkaholizmus, fontos szerepet játszanak. Minél korábban történik a fertőzés, annál veszélyesebb. A gyermekkorban a diszpozíció évről-évre nagyobbodik, miből Pirquet az következteti, hogy nem veleszületett, hanem szerzett baj a tuberkulózis. A fertőzés a tüdő, vagy a bél útján történik. A kis gyermekek védtelenül vannak a fertőzés veszélyének kitéve, csak a 4-6. életévben lép akcióban a szervezet önvédekezése, miért is ezekben az években a fertőzés nagyon ritka. A megelőzés tekintetében elsősorban a tuberkulotikus betegek gyermekeinek szülőiktől való elválasztása sürgősen szükséges, különösen csecsemőknél, mert ezeknél a fertőzés biztos pusztulást jelent. Ez természetesen nagyon nehéz ha maga az anya beteg. Ezenkívül gondoskodni kell elegendő levegőről és világosságról, továbbá az étvágy emeléséről. A szoba jövő klimatikus gyógyhelyek, hidegek vagy melegek, szárazok vagy nedvesek lehetnek, csak zárt szobában való állandó ágybanfekvés minden körülmények között kerülendő. Lényeges a hosszú, zavartalan éjszakai alvás.

— **Üzleti zárórák.** A kereskedelemügyi miniszter az üzleti záróráknak törvény útján való rendezésével egy rég megoldásra váró kérdést juttatott dűlőre. A vidéki városokra vonatkozólag a törvény akként rendelkezik, hogy felhatalmaztatnak a magyar szent korona országainak területén lévő várm. és városi törvényhatóságok, hogy míg arról törvény nem intézkedik, a nyílt árusítási üzletek (boltok) záróráját az a törvényhatóságok keretein belül és azoknak megfelelő alkalmazásával saját területükön szabályrendelettel szabályozhassák. Az a szakasz alapján alkotott szabályrendeletek a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása esetében érvényesek.

A dohánytőzsdék üzleti záróráját a pénzügyminiszter állapítja meg.

— **Áruszállítás korlátozása kolera miatt.** A román kormány, a Magyarországon előfordult kolera esetek miatt Magyarországból jövő utasoknak Romániába való belépését és árú szállítását csak Verciorován, Predealon, Turn-Szeverinen és Burdujenin át engedti meg. A Magyarországból jövő utasok Romániában utazásuk végpontján öt napon át megfigyeltetnek. Munkás csoportoknak, kivándorlóknak és csavargóknak a Romániába való belépése meg van tiltva. Friss husneműek, friss zöldség és friss gyümölcs Romániába való bevitele tiltott.

— **Állami paprika telep.** A földművelési miniszterium által Spanyolországba kiküldött szakértők arra a tapasztalatra jutottak, hogy a paprikatermelés és kivitel hanyatlásának oka az, hogy nem veszik figyelembe a paprikatermelők az okszerű gazdálkodás útjait. A kiküldöttek jelentése alapján a miniszterium elhatározta, hogy Szeged mellett néhány holdnyi területet vásárol és azon meleggyökűvel paprikatelepet létesít a paprikanövények nemesítésére. A miniszterium a nemesített növényekből bárkinek ingyen bocsát rendelkezésre anyagot, hogy így fellendítse a hanyatlásnak indult szegedi paprika kivitelét.

— **A népfőlkelő jelentkezés elmarad.** Az 1898. évi 37-ik törvények értelmében az évenként kötelező népfőlkelő időszaki jelentkezés a folyó évben nem fog megtartatni.

— **Kóborcigányok megrendszabályozása.** A kóborcigányok megrendszabályozására rövid időn belül a csendőrség számára új szolgálati utasítás fog életbelépni, mely részletesen foglalkozik a cigánykaravánokkal szemben követendő eljárásokkal. Az utasítás köteleességévé teszi a csendőrségnek, hogy állandóan felügyelet alatt tartsa a cigányokat és a legkisebb gyanu alapján is szigorúan motozza meg a kocsikat. A kocsik átvizsgálása után a csendőrrjárőrnek személyes motozást is kell tartania.

Közgazdaság

A magyar buza sikértartalma. Köztudomású dolog, hogy a liszt jóságára, s az abból készült tészta minősége elhatározó befolyással van a buza sikértartalma. E tekintetben a magyar buza nagyon elsőrangúak, s magas sikértartalmuk valóban páratlanul áll. Utóbbi években azonban külföldi szakértők mindgyakrabban bizonyítják, hogy

buzának sikértartalma apadóban van, ami főként tulajunk foszfor-savtartalmának csökkenésére vezethető vissza. E külföldi támadásokkal szemben szak tudósaink elég sikeresen védekeznek ugyan, elvitathatatlan tény azonban, hogy talajaink foszfor-sav tartalmának apadásával buzaik minősége is romlik, mindentűtt ott, a hol csak istálló trágyát használnak, abból is keletlenül kevesebbet. Ellenben rendkívül javul minőségileg is buzaik ha foszfor-sav tartalmuk műtrágyát szuperfoszfátot is alkalmaznak alá, amely tehát nemcsak mennyiségileg fokozza a termést igen jelentékenyen és hasznot hajtóan, hanem annak úgy hektoliter súlyát, mint a szemteltségét, lisztességét és acélosságát — tehát minőségét is feltűnően javítja.

A szőlők állása, az ország különböző vidékein nem egyforma, mert igen sok helyen, a gyakori esőzések folytán elterjed a peronoszpora, liszttharmat, szőlőmoly és a töke egyéb betegségei. Nagyjából megállapítható, hogy ama vérmes remények, amelyeket a borgazdák, a tavaszi időjárás-sal szemben tápláltak, nem fognak valóra válni és mennyiségileg, a legjobb esetben gyöngye közepes termést várhatunk. A minőségre most még nem lehet véleményt adni, mert ha legalább ezentúl kedvezővé lesz az időjárás, a szőlők minősége sokat javulhat.

Csarnok

Az indus nő.

Ne méltóztassanak megijedni, nem fogom önöket a dzsungel rejtelmeibe kalauzolni sem bórharisnya szellős vibrámba. Az indusnő egy kedves leánya volt, akit szép kreol bőre miatt hívtunk így. Különben ösztönszerűleg érezte, hogy neki ez a környezet való: Kiplinget olvasott és angolul fecsegett. A divány mellett ült és hallgatagon nézett Demeterre, aki a sovány dunyha allatt nagyokat nyögött.

— Nagyon rosszul nézel ki, mondotta a leány. Borzasztó sovány vagy.

— Csak egy baj van, — sohajtozott Demeter — csak ez ne volna! Nem bírok mozogni, nem bírok megfordulni. A csipőim esontja folyton beleakad a diványba, annyira kiáll már belőlem. Különben nagyon kedves volt tőletek, hogy eljöttetek és főleg, hogy cigarettát hoztatok. De sokkal okosabb lett volna, ha kevesebben jöttök és több cigarettát küldtök.

— Ilyen hálátlan vagy, mondotta Magda, — ez volt a kreol leány neve. — Többet nem

jövök hozzád.

— De cigarettát ugy-e fogsz küldeni azért? Aztán azért csak gyere el: mert jó dolgom van, lehet lustálkodni és én szeretem utálni az életet. Gyere csak el.

Demeter ilyeneket s még különbeket mondogatott, de nem volt sulya a szavainak, tőle megszoktuk, és tudtuk, hogy csak a zokkal beszél így, akiket nagyon szeret. A gorombaságait meghazudtolta a tekintete amelyből hálás melegség sugárzott.

A leány egy idő múlva mégis elunta a sok keserű pilulát és menüi készült. Ő volt az egyedüli aki hitt Demeter szavaiban és kétségbeesve kérdezte a hadnagytól:

— Mondja, tényleg olyan unyorító vagyok?

A hadnagy cimeres gyűrűjével játszadozott az ablaknál. Lassan megfordult, a leány szemébe nézett és színtelen hangon mondotta:

— Maga eredeti lány. Csodalom, hogy látogatába jött egyedül. Hogy nem félt a betegségtől, a pénztelenség diszharmonijától. Hogy maga, akinek a hipochondrián kívül nincs semmi baja vonzódik ehhez a légkörhöz. Maga nem utálatos, hanem csodás. Mennyire szeretném megcsókolni!

— Nagyon szeretne?

— Nagyon!

— Hát akkor . . . . mért nem csókol meg?

A hadnagy megrökönyödött. Először beszélt a lánynyal, biztosan tudta, hogy urilánnyal van dolga, és most azt hallja, hogy a világ legtermészetesebb hangja kérdi tőle: mért nem csókol meg? Odalépett a leányhoz és némi katonás merevséggel megcsókolta a nyakán. A leány lehunyta a szemét.

— A szemem látára csalsz meg, dohogott Demeter. Hát azért irtam hozzád a sok verset? Maga a papiros belekerült legalább harminc krajcárba. Te hálátlan!

— A leány és a hadnagy nem sokat törődtek vele sem velem. Míg csókolóztak Demeter halkan felvilágosított. Afféle modern lány. Mondhatnám hisztérikus, de a tényállás az, hogy csak beképzeli a hisztériát és megenged magának mindent azon a jogcímen, hogy úgy is hisztérikus vagyok! Járt egy ideig orvoshoz, szerelmes lett belé és a többi.

— Jó, jó mondtam, de hát, mi lesz a vége? A vége? Sommi! A leány alapjában véve ropant okos és csóknál többet senki sem érhet el nála.

A hadnagynak már fölt a feje és indítványozta, hogy menjünk ki a szabadba. Megkért hogy legyek az elefánt. Vállalkoztam rá, már csak azért is, mert érdekelt a nő. Mentünk ott hagytuk a beteget. Végig köszáltuk a liget magányos sötányait aztán az állatkertbe vetődünk. A pálmaházban,

Elsőrendű
uri- és
magyar-
szabóság

Megérkeztek
a legujabb női felöltők,
férfi- és gyermekruhák.
Iskolaöltönyök
legjobb minőségben és legolcsóbb árban.
RÉVÉSZ MANÓ és JENŐ, Abony. (Vajda-féle ház)

a löcsingő vörös orchideák mögött Magda levetette a kabátját, mert bágyasztotta a fűtött, párás levegőnek melege: gömbölyű karjait lomlán kinyújtotta, és busos ajkaival a virágba harapott. Olyan volt szemének vágyódó tüzevel, mint az üvegházi orchis, amely forró napsugárról álmodozik a hidegfényű villanylámpa alatt. A hadnagy hozzálépet és a kezét akarta megfogni. Magda előbb elhárította aztán félrelökte. Majd hozzám fordult: Kísérjen haza! Itt a pálmaházban megértettem mindent: a lányt a hisztériáját, mindent. Előtte állt a buja fajok leánya, akinek melegség kell, exotikus levegő, párázó illat, hadnagy akárcsoda mindegy. Miután hazakísértem a lányt még egyszer felnéztem Demeterhez. No beleakadozik-e meg az oldalcsontod a díványba, kérdeztem. — Hala Istennek már nem. Hogyan? — Annyit forgolódtam, hogy már kikopott a dívány.

Hirdetések

Két évi gyakorlattal bíró földmives iskolát végzett nőtlen gazdatiszt irnoki segédtiszti állást keres nagyobb gazdaságban január 1-re Cím: a kiadó hivatalban.

Egy 3 és egy 2 szobás lakás október 1-ére, kiadó. Értekezni lehet **Béky Erdre** tanárnál.

Jókarban levő boros hordók, 2 -- 300 literesek, jutányos árban eladók. Értekezni lehet **Téglás Jenőnél**.

Király Ferenc méhészetében pergetett **VIRÁGMÉZ** kapható. Kilója 1 kor. 40 fillér.

Iskola öltönyök
leányok és fiúk részére mérték szerint megrendelhető

KOHN MIKLÓS

áruházában. Telefon: 45.
Cipő- kalap és ruha szövetből nagy választék.

Értesítés.

MOSKOVITS CIPŐGYÁR
R. T. CEGLÉD Rákoci-ut 6.

Ajánlja **kitűnő gyártmányú** cipőkészítményeit a közalgő őszi és iskolai szezon beálltával **olcsó árakért**. Javítások elfogadtattnak.

Nyelvtanítás Kezdek, felsőbb iskolába lépni szándékozó tanulókat, a **német, francia és angol** nyelvek elsajátítására és gyakorlására igen jutányos feltételek mellett biztos eredménnyel tanít

Polnis Janka
tanítónő. Vasut-utca 104.

KRISTÁLY
forrásásványviz.

Étvágyat javít.
Gyomorrontást megakadályoz.
Több mint ezer orvos ajánlja.
Kapható minden fűszer és esemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban

Főraktár: özv. Hirsch Izraelné utóda
Havass Samu cégnél
Abony.

Szt.-Lukácsfürdő Kútvalalat
r. t. Budapest, (Buda).

Szőlő-prés két darab körülbelül egy akós ürtartalommal jutányosan eladó. Megtekinthető **Kubinyi szőlőben**. Felvilágosítással **Temesközy** szolgál.

Ruha festés és vegytisztítás,

Ruha festő és vegytisztító intézetem részére **Kohn Miklós** divatáru üzlete veszt fel rendeléseket.

Zakócs János

Cegléd, Árpád-tér evangélikus bazár.

Béerköcsi

bármely időben **telefon** utján megrendelhető a **9** es és **54**-es hívószámon
Neuwirth Jakab
bérköcsitulajdonosnál.

Egy jókarban levő **kerékpár** jutányosan eladó **Kulesár Mor-né** üzletében

Eladó föld.

A Szelei határban 51 hold szántóföld, a rajta lévő épületekkel és a beleső akácfakkal együtt; egészben vagy esetleg parcellákban, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet **Schwartz Mór** kereskedőnél.

Irógépmunkát, Másolást.
Elvállal a kiadóhivatal.

Az **Uránia** Mozgósíniház **büffet** je cukorka és hűsítő italok árusítására **kibérelhető**. Ajánlatok lapunk kiadóhivatalába küldendők.

ÓRÁT, ÉKSZERT

legolesőbban vásárol
Rosenzweig J.
üzletében.

Szerkesztőségi telefon-szám 37.

Akar Ön olcsó s finom kivitelű fényképeket?

Ha igen, úgy keresse fel **Cegléd** en

ZOLTÁN fényképészeti műtermét, ahol

6 drb festett levelezőlap 3 korona,
3 drb festett cabinet kép 5 korona,
1 drb festett nagyított kép 7 kor.-tól

kezdve kapható; ugyszintén bármilyen kivitelű olaj, pasztel, csoport, selyem, porcellán és vászonképek kaphatók. **Esté 9 óráig villanyvilágítás mellett történnek felvételek.**

Ha jó képet akar, ne el ne molassa e kedvező alkalmat!

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléd en Telefon: 65.

Női szabó

divatterem.

Szolnok. Törvényház-utca 198. sz.

A t. hölgyközönség szives figyelmét felhívom elsőrendű **női divattermemre,** hol a legkényesebb igényeknek megfelelő angol kosztümökkel,

francia ruhákat, átmeneti kabátokat, színházi köpenyegeket, menyasszonyi kelengyéket a legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Levelező lap által meghívásra készsággel megjelenek.

NEULÄNDER D. DEZSÖ
angol és francia női szabó.

Telefon: 186. sz.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

A mozi mai műsora szenzációs! Psylander-est!

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság” a közeledő gazdasági idényre való tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Kühne-féle

„Columbia” kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, különösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, czirok, szőlő és kerti veteményeknek megmunkálására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitűnő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!

Ugyanott egy használt 6 lóerejű
cséplőgép garnitúra is eladó.

Kedvező fizetési feltételek!

Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság
A B O N Y B A N.

Hölgyek figyelmébe!

Fűzőnek szép és tökéletes
viselete élvezetes.
Jó, olcsó, elegáns,
hordjon ilyent ne mást!

Halesontnélküli fűzők.

melltartók, haskötők, felsőruha,
fehérnemű-varrás, előnyomda,
plisszé, külön próbaterem.

Fűző tisztítása és javítása
elfogadtatik.

WEISZ NŐVÉREK
CZEGLÉD, Árpád-u. 31.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsar- nok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi
Bankpalota.

Allandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által ké-
szített háló, ebédlő, salon, férfiszoza, előszoba, kony-
ha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfino-
mabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen be-
rendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor
kiszolgáltatnak.

Ha Czeplédre megy,

ne mulassza el **Klein Adolf** férfi ruha és női felöltő
NAGYÁRUHÁZÁT meglátogatni, hol a legdivatosabb női felöl-
tőket és gyermek kabátokat, valamint a legjobb férfi ruhákat
készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezheti be.

Az országos ipar-
egyesület által több
kiállításán

Semsedy Balázs

kittüntetve izlé-
ses, jó és szép
munkáért.

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főtér Gorove-utca.
Műhelytelep Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Háló, ebédlő, iroda, szalon, úri. előszoba és konyha berendezések. Vas és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készítek izléseles berendezéseket a legjutányosabb árban.

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos,
viharbiztos és időt álló

szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas.
Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

**Bán Sándor fatereskedőnél
Abonyban.**

Villanyerőre berendezett

borotvaköszőrülő és acéláruraktár

(Unghváry László ujonnan épült házában Cegléd.)

Hat évi budapesti praxisom garantiát nyújt a pontos munka és szolid kiszolgálás tekintetében és minden munkámért és árúért kezességet is vállalok.

Javítások és mindenféle a szakmába vágó munkákat azonnal, olcsón és a legnagyobb pontossággal végzem. — Teljes tisztelettel

Flasner Kálmán.

Herczeg Ármin

hatóságilag enged. villanyviágítási és fészerezési vállalat
CEGLÉD Jászberéngi-ut Ungváry ház.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Villanyvilágítási berendezési vállalatot létesítettem.

Elvállalok villanyvilágítási berendezéseket, villanyeszközök, házi telefonok berendezését jótállás mellett jutányos árárt.

Állandóan raktáron tartok nagyválasztékban **csillárok** 10 koronától feljebb és az elismert jó minőségű Dr. Just Wollram, Tungstram, Wessling hauser Wottan, és Tantal égőket. Darabja 1 kor. 40 fill.

Villamos jelző csengők, telepek, kábelek, kábel és fali billentyűk ajtó és ablak biztonsági emelkezők és húzólok kaphatók.

A legjutányosabb árban árusítok villamos tea főzőt, tejszórtót, tojás és kavés főzőt. Villamos melegítő lapokat, vasaló, szivar és szivarka gyújtót, hajszűtő vasat ágy és láb melegítőket.

Kérem a t. közönség partfogását.

Tisztelettel

HERCZEG ÁRMIN.

Elsőrendű uri szabóság

Szabásom

Elegáns

Kényelmes

és fess

VAJDA JOZSEF

uri szabó

Cegléd.

Flégner Géza gépraktára Abony

a kaszárnya épületben.

Figyelem!

Gép eladás!

Még a készlet tart eladó:

2 drb. 6-os eke darabja	43 kor.	10 drb. kézi daráló darabja	6 kor.
3 „ 7-es eke darabja	47 kor.	5 „ kissingervarrógép gyöngyházbetéttel drb.	48 kor.
2 „ 8-as eke darabja	47 kor.	4 „ karika hajos varrógép darabja	68 kor.
2 „ kettős fej darabja	26 kor.	3 „ karika hajos (Bobbin) darabja	72 kor.
6 „ lókapá darabja	43—46 kor.	2 „ eredeti németországi finom varrógép drb.	70 kor.
4 „ kettős eke	80 kor.	6 „ eredeti németországi karika hajos igen finom varrógép darabja	110 kor.
2 „ 15 soros toló rendszerű vetőgép drb.	280 kor.	2 „ eredeti németországi varrógép sülyesztővel felső résszel darabja	112 kor.
2 „ 17 soros toló rendszerű vetőgép drb.	300 kor.	2 „ németországi szabó gép darabja	116 kor.
2 „ 16 soros merítő kanalas vetőgép drb.	350 kor.	4 „ németországi karika hajos 4 fiókkal nagyon díszes darabja	130 kor.
1 „ 5-ös számú Backer rosta darabja	130 kor.	2 „ németországi karikahajós 4 fiókkal sülyesztő felsőrészsel darabja	140 kor.
6 „ tengeri morzsoló darabja	38—40 kor.	Különbéle varrógép alkatrészek	
4 „ 14 fogas cultivator és gyomláló gép drb.	36 kor.	2 drb. emelő gép hevér darabja	35 kor.
4 „ vasláványu szecskavágó darabja	38 kor.	1 „ burgonya főző kazán gazdak részére	90 kor.
4 „ vasláványu szecskav. lábajtással drb.	47 kor.	20 „ hydra permetező gép darabja	16 kor.
6 „ répa vágó darabja	22 kor.	40 „ külföldi permetező gép darabja	36 kor.
8 „ szőlő zuzó darabja	48 kor.	300 drb. kéveköttő zsineg 100 kg	30 kor.
4 „ szőlő sajtó 36 literes 70 kg. nehéz	60 kor.	2 drb. kerékpár darabja	120 kor.
3 „ szőlő sajtó 56 „ 105 „ „	70 kor.		
3 „ szőlő sajtó 75 „ 145 „ „	95 kor.		
3 „ szőlő sajtó emeltyűs szerkezettel 100 literes 195 kg. nehéz darabja	115 kor.		

Ezen kívül eladatnak mindenféle egyéb gazdasági cikkek, sodrony kerítés, gép alkatrészek, gépszij, olajok stb. stb.